

NYHEDER

KREATIVE VANDLØSNIN- GER PÅ FYN

■ **Spørgsmål:** Skal et vandselskab plante skove og rive villaer ned?

■ **Svar:** Ja. For det kræver kreative løsninger med øje for helheden, herunder miljøet, at sikre rent grundvand og holde borgerne kældre tørre på bedst mulig vis.

Klimaforandringerne har gennem de seneste 10-15 år budt på ekstremt kraftige regnskyl, som har besejret det eksisterende kloaksystem med store skader til følge. Det giver et behov for nytænkning, og et af det steder, hvor det sker med succes, er på Fyn.

Villaejerne på Ejersmindevej i Odense-forstaden Sanderum har siden 2005 tre gange set deres kældre blive oversvømmet efter ekstreme regnskyl. Hverken kloakker, regnvandsledninger eller bassiner kunne holde de enorme vandmasser stangen. Men hvordan får man plads til yderligere foranstaltninger midt i et villakvarter? Mulighederne blev vendt og drejet hos Odense Vandselskab, og valget faldt på en utraditionel løsning udtænkt af de kreative hjerner hos de fynske vandpionerer i et tæt samarbejde med de berørte villaejere.

"Vi købte syv ejendomme, som vi har revet ned for at få plads til en stor sø, der kan håndtere i alt 10.000 m³ regnvand. Det svarer til en '50-års regnhændelse' - altså et voldsomt regnvejr, der statistisk set kun optræder én gang hvert 50. år," forklarer Odense Vandselskabs plan- og projektchef, Gerda Hald.

Hun står i spidsen for en række banebrydende vand-løsninger, hvor fokus ikke er skarpt på vand. For ikke nok med at løsningerne skal være effektive. De skal også være så miljøvenlige som muligt.

Plus på miljøkonto

For at skåne miljøet bedst muligt vælges løsninger, som kan gennemføres næsten uden opgravning, som f.eks. de tunnelledninger, der er lavet under både skove og huse. Og som et ekstra plus på miljøkontoen er Odense Vandselskab i et samarbejde med Fyns Statskovdistrikt og Odense Kommune også med til at

Gerda Hald
Odense Vandselskabs plan- og projektchef

etablere skov syd for Blommenslyst. "Asfalt, cement og fliser gør det svært for regnvandet at trænge ned i jorden og gør i stedet veje og indkørsler til soppebassiner. Ved at anlægge flere grønne områder gavner de store regnmængder således i stedet for at ødelægge," forklarer Gerda Hald.

Indbyder til kreativitet

Men hvad er det, der gør, at man i Odense Vandselskab er så gode til at tænke ud af boksen?

"Vi har skabt et miljø, der indbyder til kreativitet. På den måde har vi tiltrukket de rigtige medarbejdere og har motiveret leverandører, rådgivere og vores ejere Odense Kommune, til at tænke utraditionelt. Vi vil være forbillede, og det kræver nye veje," forklarer plan- og projektchefen, der bakkes op af Kristian Friis, der er funktionschef i Dansk Vand- og Spildevandsforening:

"Det er rigtigt, at de i Odense er super dygtige til at tænke kreativt. Men det er mange af vores medlemmer. I Odense er de så herudover også virkelig gode til at kommunikere det ud," siger han.

JACOB SEJER PEDERSEN
red@mediaplanet.com

KREATIVITET OG HELHED
For det kræver kreative løsninger med øje for helheden, herunder miljøet, at sikre rent grundvand og holde borgernes kældre tørre på bedst mulig vis.
FOTO: DANSK VAND- OG SPILDEVANDSFORENING

Sådan bremses løbske vandmasser billigt

Den er billig i indkøb, bruger ingen energi og kan stoppe oversvømmelser og overbelastninger i renseanlæg, når regnguderne giver los.

EKSEMPEL

For fire år siden steg nervositeten hos borgerne i Vallensbæk Landsby Ishøj i takt med regnmåleren. For det var sket før, at den lokale bæk var løbet over sine breder, når de såkaldte monsterregnskyl tordnede ned over hustagene og ofte videre ned i kældrene. Men siden kommunen installeret en billig og vedligeholdelsesfri vandbremse i det drilske vandløb, har Vallensbæks borgere efterhånden lært at slappe af, selv når byerne bliver kraftige.

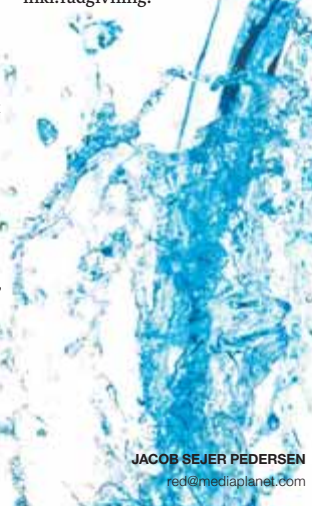
"Vi har haft vandbremsen de sidste fire år, og siden er borgerne i Vallensbæk Landsby ikke blevet oversvømmet, som de ellers blev, når det regnede kraftigt og Bækrenden løb over sine breder," siger spildevandsingeniør Henrik Mattsson fra spildevandsafdelingen i Ishøj Kommune Park- og Vejcenter.

En vandbremse er en simpel anordning, der ikke bruger strøm og kræver minimal vedligeholdelse, som sørger for, at der ikke løber mere vand gennem vandløbet, end det kan holde til.

Henrik Mattsson
Spildevandsingeniør fra spildevandsafdelingen i Ishøj Kommune Park- og Vejcenter

"Vi kan simpelthen regulere vandmængden. Det er lidt som at sætte en snegl i et vandløb, som så sørger for, at der ikke kan komme mere vand igennem, end man har sat den til uanset vandtryk. Ved at bremse vandet på denne måde, sikrer vi os at der igen er plads længere ned i systemet," siger Henrik Mattsson og fortsætter: "Kloakkerne er ikke gearret til de kraftige regnskyl, så det her er en nem og billig løsning. Men det løser ikke alle problemer, så man kommer altså ikke uden om at renovere kloaksystemet." Prisen for Ishøj Kommunes vandbremse er, ifølge Henrik Mattsson, under 200.000 kroner inkl. rådgivning.

JACOB SEJER PEDERSEN
red@mediaplanet.com

SÅDAN VÆLGER DU DEN RIGTIGE VANDPUMPE

Uffe Gangelhof
Hydrauliker, Grøntmij | Carl Bro

→ Vandbremsen fungerer på den måde, at det frie gennemløb er begrænset til en vis vandmængde - kommer der mere vand - er der en tragt, der begrænser vandmængden til maksimalt 800 liter pr. sekund, som netop ikke giver oversvømmelse i landsbyen.

→ Den resterende vandmængde oversvømmer en eng ved siden af vandløbet. Man kan sige at oversvømmelserne flyttes fra landsbyen til engen.

→ Vi lavede en grundig analyse af hele vandløbet og alle tilslutninger, vi udførte komplicerede beregningsmodeller og vurderede på den baggrund, at denne løsning var den bedste og ikke mindst billigste.

→ Principperne kan også overføres til konventionelle regnvandskloakker - det kræver typisk grundige forundersøgelser og naturligvis arealer, der kan tillades at blive oversvømmet en gang i mellem.

→ Efterspørgslen på denne slags teknologi er rigtig stor, og kan varieres ved fx at etablere søer. Kontrollerede oversvømmelser giver rigtig mange muligheder for at klimatilpasse kloakker og vandløb.

Når vi taler om klimaændringer og vand som ressource ...

Vi kan ikke leve uden vand. Vi drikker det, vi laver mad med det, vi tager bad i det, og det er vandselskaber, som sørger for at der er rent vand i vores haner.

Vi glæder os til en ren å og en sø med fisk i, dejligt badevand ved stranden, og det er renseanlæg som søger for, at det vand vi bruger, kommer rent tilbage til natur.

Vi sørger for, at vandet er under kontrol i kloaksystemet og på renseanlæg og ikke i vores kælder ved kraftig regn, eller i byens gader ved oversvømmelser.

Vi sørger for, at diget holder, når stormen raser.

At der ledes så meget vand, som der er brug for, og de steder, hvor det er tilsigtet.

www.proagria.dk

Læs mere om vores produkter på: www.mosbaek.dk

Mosbaek Afløbsregulatorer

Mosbaek A/S er leverandør af vandbremsere til afløbsregulering af regn- og spildevand.

Vandbremsere er uden bevægelige dele og har et konstant stort gennemløbstværsnit, hvilket giver optimale vedligeholdelses- og driftsbetingelser.

Hos Mosbaek A/S udarbejder vi individuelle løsningsforslag. Vores rådgivning er baseret på næsten 50 års erfaring indenfor branchen. Vi har opfundet grundidéen, videreudviklet den gennem årene og er i dag den førende leverandør af hvirvel-afløbsregulatorer på verdensplan.

Værkstedvej 20
4600 Køge

Tlf. 5663 8580
Fax 5663 8680

office@mosbaek.dk
www.mosbaek.dk